

2012. AASTA INGLISE KEELE RIIGIEKSAMI LÜHIANALÜÜS

1. Inglise keele riigieksami eesmärgid ja põhiandmed

Tulenevalt haridusministri 17. septembri 2010. a määrusest nr 59 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“ on gümnaasiumi lõpueksamite eesmärgid järgmised:

- 1) tagada eksamitulemuste üleriigiline võrreldavus, et õpilased, lapsevanemad, kool ja kooli pidaja saaksid võimalikult objektiivse ettekujutuse õpitulemuste saavutatusest;
- 2) anda koolile, kooli pidajale, Haridus- ja Teadusministeeriumile, õpilastele ja lastevanematele tagasisidet õppimise ning õpetamise tulemuslikkusest koolis;
- 3) saada ülevaade riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste saavutatusest eksamiainetes hariduspoliitiliste otsuste tegemiseks;
- 4) toetada õppekava rakendamist, suunata eksamiülesannete valiku kaudu õppeprotsessi;
- 5) siduda järjestikuste haridustasemete õppekavad ning võimaldada kasutada riigieksamitulemusi õpingute jätkamisel, anda võimalus kasutada riigieksamitulemusi rahvusvahelisel tasandil.

Võõrkeele riigieksam hindab Euroopa Nõukogu keeleoskustasemele B2 ligilähedasel tasemel vastava võõrkeele pädevusi nelja osaoskuse (kirjutamine, kuulamine, lugemine ja rääkimine) ning keelepädevuse (sõnavara-, grammatika-, semantika- ja ortograafiapädevus) kaudu.

Inglise keele riigieksam koosneb kirjalikust osast (kirjutamine, kuulamine, lugemine, keelestruktuur) ja suulisest osast (rääkimine). Kõikidelksamiosadel on võrdne kaal ning õpilasel on võimalik saada inglise keele riigieksamil maksimaalselt 100 punkti.

Eksamiosa	Ülesannete arv	Üksikküsimuste arv	Kestus	Maksimum-punktid
Kirjutamine	2	2	90 min	20
Kuulamine	3	32	35 min	20
Lugemine	4	32	60 min	20
Keelestruktuur	4	40	40 min	20
Suuline osa	2	2	15 min	20

Tabel 1. 2012. a inglise keele riigieksami ülesehitus

Inglise keele riigieksamit hindab gümnaasiumide õpetajatest ning kõrgkooli õppejõududest koosnev komisjon. Riigieksamitöö hindamisel lähtutakse riigieksameid ettevalmistava komisjoni poolt koostatud hindamisjuhendist. Hindamisjuhend kirjeldab iga ülesande, aspekti või üksikküsimuse osakaalu kogu riigieksamitöö hindamisel.

Iga inglise keele riigieksamitöö osa eest on võimalik saada 20 punkti. Kuulamis- ja lugemisosa iga üksikküsimuse kaal on 0,625 punkti, keelestruktuuri osa üksikküsimuse kaal 0,5 punkti. Kuulamis-, lugemis- ja keelestruktuuriosa ülesandeid hinnatakse võtme järgi, kirjutamise hindamiseks kasutatakse vastavaid hindamisskaalasid.

Riigieksami kirjutamisosa hindavad vastava väljaõppe saanud hindajad. Iga kirjutamisosa ülesannet hindab kaks hindajat. Kui kahe hindaja punktide vahe on suurem kui 4 punkti, läheb eksamitöö kolmandale hindamisele. Sel juhul kujuneb lõplik tulemus kolmanda hindaja ja temale punktidelt lähemal seisva hindaja tulemustest. Kirjutamisosa esimese ülesande hindamiskriteeriumid on jagatud kahe aspekti vahel: sisu vastavus püstitatud ülesandele ja keeleline korrektsus. Iga aspekti eest on võimalik saada 0-4 punkti. Kirjutamisosa teise ülesande hindamiskriteeriumid on jagatud nelja aspekti vahel: sisu, teksti ülesehitus, sõnavara mitmekesisus ning grammatika korrektsus ja õigekiri. Iga aspekti eest on võimalik saada 0–3 punkti.

Rääkimisosa hinnatakse koolides ning hindaja on kvalifitseeritud inglise keele õpetaja, kes on läbinud vastava koolituse ega ole eksaminandi aineõpetaja. Rääkimise hindamiseks kasutatakse vastavat hindamisskaalat. Rääkimisosa hindamiskriteeriumid on jagatud nelja aspekti vahel: suhtlemisoskus, sõnavara, grammatika ning hääldus ja soravus. Iga aspekti eest on võimalik saada 0–5 punkti.

2. Üldandmed eksamil osalenute ja tulemuste kohta

2012. aasta inglise keele riigieksamil osales kokku 7105 eksaminandi, nendest põhieksamil 7071 ja lisaeksamil 34. Analüüs valmis põhieksami tulemuste põhjal. Inglise keele riigieksami keskmine tulemus oli 68,62, kõrgeim tulemus 100 punkti ja madalaim 6 punkti. Standardhälve oli 16,09.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Eksaminandide arv	9 415	9 600	9 667	9 293	8 965	8 348	7 874	7 105
Keskmine tulemus	71,9	64,4	68,8	67,64	69,89	69,3	71,96	68,62
Standardhälve	16,0	16,1	16,0	15,34	15,17	15,84	15,53	16,09
Madalaim tulemus	1	11	5	12	0	0	6	6
Kõrgeim tulemus	100	99	99	99	100	99	99	100

Tabel 2. Inglise keele riigieksami üldine statistika 2005–2012

Tabelist on näha, et eksaminandide arv on pidevalt vähenenud ning 2012. aasta keskmine tulemus on eelmiste aastate keskmistega samal tasemel.

Vaadeldes eksamitulemusi sugude lõikes (tabel 3), on näha, et eksaminandide hulgas oli 3375 noormeest ja 3696 neidu.

Sugu	Arv	Arv (%)	Keskmine	Miinimum	Maksimum	St. hälve
Mehed	3375	48%	69,74	8	98	15,8
Naised	3696	52%	67,59	6	100	16,28
Kokku	7071	100%	68,62	6	100	16,09

Tabel 3. Tulemuste jagunemine sooti

Tabelist on näha, et sarnaselt eelmistele aastatele sooritasid noormehed eksami neidudest veidi paremini: noormeeste keskmine tulemus oli 69,74 ja neidudel 67,59. Eelmisel aastal oli noormeeste keskmine tulemus 72,9 ja neidudel 71,3 punkti.

Tabel 4 annab ülevaate inglise keele riigieksami tulemuste jagunemisest noormeeste ja neidude vahel.

Punktid	Mehed	Naised	Kokku	Protsentuaalselt
0-19	3	4	7	0,1%
20-49	402	564	966	13,66%
50-74	1490	1722	3212	45,42%
75-89	1163	1105	2268	32,07%
90-100	317	301	618	8,74%

Tabel 4. Tulemuste jagunemine sooti

2012. aastal sai inglise keele riigieksamil vähem kui 20 punkti seitse õpilast (0,1%), mis tähendab, et vastavalt 2002. a kehtestatud soorituspiirile jäi neil eksam tegemata. 2011. aastal oli eksami mittesooritanute protsent sama.

Üle 90 punkti sai 2012. aastal 618 õpilast ehk 8,74% eksaminandide koguarvust, mis on veidi vähem kui 2011. aasta inglise keele eksamil, kus üle 90 punkti sai 10,1% eksaminandidest. Sel aastal jäi põhiosa eksaminandide (77,5%) tulemus 50 ja 89 punkti vahele. 2011. aastal oli selliseid eksaminande veidi rohkem – 79,1%.

Tabelis 5 tuuakse välja eksaminandide tulemused lähtuvalt nende õppekeelest.

Õppekeel	Arv	Keskmine	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Määratlemata	5	52	23	74	26,21
Eesti keel	6348	69,72	6	100	15,8
Vene keel	718	58,87	8	94	15,27
Kokku	7071	68,62	6	100	16,09

Tabel 5. Tulemused õppekeelest lähtuvalt

Tabelist selgub, et kahjuks oli eksaminandide hulgas viis õpilast, kelle õppekeele kohta puudusid andmebaasis vastavad andmed. Eesti õppekeelega eksaminandide keskmine tulemus 69,72 oli 10,85 punkti võrra kõrgem kui vene õppekeelega eksaminandidel (58,87). See on seletatav inglise keele tundide väiksema arvuga vene õppekeelega koolides. Eelmise aastaga võrreldes on vahe veidi vähenenud, sest 2011. aastal olid eesti õppekeelega koolide õpilastel keskmiselt 11,7 punkti võrra kõrgemad tulemused. Samuti on taas veidi vähenenud vene õppekeelega koolidest eksami valinud õpilaste osakaal. Kui mullu moodustasid nad 11% inglise keele eksami tegijatest, siis tänavu oli vastav protsent 10.

Tabelis 6 on näha eksaminandide tulemused maakondade kaupa.

Maakond	Arv	Keskmine	Miinum	Maksimum	St. hälve
Harjumaa	2926	69,91	18	98	16,14
Hiiumaa	53	66,98	41	94	14,95
Ida-Virumaa	405	61,72	8	93	14,77
Jõgevamaa	143	65,92	28	95	15,8
Järvamaa	179	64,97	21	95	15,13
Lääne-Virumaa	308	68,55	20	95	14,89
Läänemaa	175	68,56	14	96	16,19
Põlvamaa	124	62,03	23	97	16,58
Pärnumaa	512	68,14	21	95	15,86
Raplamaa	186	66,52	27	94	15,44
Saaremaa	251	70,36	25	98	15,42
Tartumaa	1198	71,6	22	100	15,67
Valgamaa	118	61,36	6	93	18,27
Viljandimaa	277	66,49	25	97	15,65
Võrumaa	216	64,15	24	96	15,93
Kokku	7071	68,62	6	100	16,09

Tabel 6. Tulemused maakonniti

Tabelist on näha, et kõige rohkem oli inglise keele riigieksami tegijaid Harjumaal (2926) ja Tartumaal (1198). Üldisest keskmisest (68,62) kõrgemad olid Tartumaa (keskmine 71,6), Saaremaa (70,36) ja Harjumaa (69,91) keskmised.

Tabel 7 annab ülevaate tulemustest koolide asukohast lähtuvalt.

Asukoht	Arv	Keskmine	Miinum	Maksimum	St. hälve
Linn	1955	66,65	6	98	15,69
Maakoht	1033	66,83	14	97	15,65
Suurlinn	4083	70,01	8	100	16,25
Kokku	7071	68,62	6	100	16,09

Tabel 7. Tulemused asukohatüübi

Asukohatüübi järgi oli kõrgeim keskmine tulemus suurlinna koolidel (70,01). Suurlinna koolideks loetakse Tallinna, Tartu, Pärnu ja Narva koolid. Linnade ja maakohtade koolide tulemused olid veidi madalamad, kuid väga sarnased – keskmised vastavalt 66,65 ja 66,83.

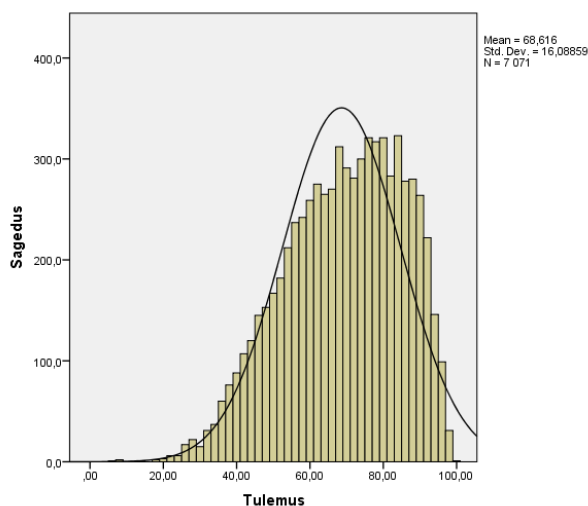
Tabel 8 annab eraldi ülevaate gümnaasiumide ja kutseõppeasutuste tulemustest.

Kool	Arv	Keskmine	Miinum	Maksimum	St. hälve
Gümnaasium	6718	69,2	6	100	15,9
Kutseõppeasutus	353	57,1	14	93	16,32
Kokku	7071	68,62	6	100	16,09

Tabel 8. Tulemused koolitüübi

Koolitüübi järgi olid eksaminandid valdavalt gümnaasiumilõpetajad (tervelt 95% eksaminandide koguarvust). Nende keskmine tulemus oli 69,2 punkti, kutseõppeasutuste lõpetajatel 57,1 punkti.

Graafik 1 annab üldise ülevaate 2012. aasta inglise keele riigieksami tulemuste jagunemisest.

Graafik 1. Tulemuste jaotus

Graafik näitab, et eksam oli üldiselt antud valimile sobiv ning isegi veidi lihtne, mis on ka loogiline, sest tegemist on valikeksamiga, mille valivad üldiselt inglise keeles tugevamad õpilased.

3. Riigieksamitöö osade analüüs

Järgnevalt vaatame 2012. aasta inglise keele riigieksami tulemusi eksamitöö osade kaupa, et teha kindlaks, millised osad valmistasid õpilastele raskusi, millised olid pigem lihtsad. Tabel 9 annab ülevaate eksami eri osade tulemustest.

Osa	Keskmine	Sooritusprotsent	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Kirjutamine	13,66	68,3%	0	20	3,08
Kuulamine	14,05	70,3%	0,625	20	4,12
Lugemine	13,42	67,1%	0,625	20	4,31
Keelestruktuur	10,14	50,7%	0	20	4,38
Suuline	17,33	86,7%	0	20	2,78

Tabel 9. Eksamiosad võrdluses

Tabelist selgub, et kõige keerulisemaks osutus kevadisel inglise keele riigieksamil keelestruktuuri osa, mille keskmine oli 10,14 punkti ja sooritusprotsent kõigest 50,7. Kõige kõrgemaid punkte saadi aga suulise osa eest. Rääkimisosa keskmine oli 17,33 ja sooritusprotsent koguni 86,7.

Tabelis 10 on ülevaade viimase kolme aasta inglise keele eksamite tulemustest osade kaupa.

Eksamiosa	Aasta	Keskmine sooritusprotsent	Standardhälve
Kirjutamine	2010	70,7	3,0
	2011	68,9	3,0
	2012	68,3	3,1
Kuulamine	2010	65,7	4,0
	2011	70,5	4,2
	2012	70,3	4,1
Lugemine	2010	66,5	4,2
	2011	67,6	3,8
	2012	67,1	4,3
Keelestruktuur	2010	58,8	4,1
	2011	60,4	4,2
	2012	50,7	4,4
Rääkimine	2010	84,5	3,1
	2011	85,5	2,9
	2012	86,7	2,8

Tabel 10. Inglise keele riigieksamitöö osade keskmised tulemused aastatel 2010-2012

Viimase kolme aasta lõikes on eksamiosade sooritus varieerunud, jäädes valdavalt 60 ja 70 protsendi vahele. Erandiks on keelestruktuuride osa, kus keskmine sooritusprotsent on olnud veidi madalam, nii ka tänavu. Jätkuvalt eristub suuline osa, mida hinnatakse koolides ja mis on aastate lõikes püsinud üle 80 protsendi. Tänavu oli tulemus taas veidi tõusnud. Selline erinevus osade keskmistes tulemustes ei ole loogiline, kuna aga 2012. aasta kevadel ei olnud

veel kehtestatud üldist suulise eksami salvestamise nõuet, ei ole siiani olnud ka võimalik kontrollida, kas kõik õpilased said suulise eksami sooritada võrdsetes tingimustes ning kas kõik intervjuerijad ja hindajad järgisid kehtestatud nõudeid.

3.1 Kirjutamisosa

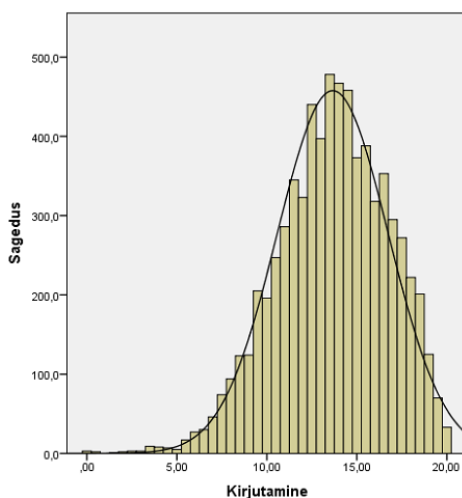
Kirjutamisosa koosnes 2012. aastal kahest ülesandest kogupikkusega 320 sõna (1. ülesande sõnade arv $120 \pm 10\%$, 2. ülesande sõnade arv $200 \pm 10\%$). Kirjutamisosa täitmiseks oli õpilastel aega 90 minutit. Esimeses ülesandes tuli õpilasel kirjutada poolametlik kiri, teises ülesandes aruanne. Kogu kirjutamisosa eest saadav maksimaalne punktide arv oli 20. Esimese ülesande eest oli võimalik saada 8, teise eest 12 punkti. Eksami kirjutamisosa kontrollis gümnaasiumilõpetajate oskust kirjutada nõuetekohaselt vormistatud poolametlikku kirja ja aruannet, milles on kasutatud korrektset õigekirja ja lausemärgistust.

2012. aasta eksami kirjutamisosa esimene ülesanne oli poolametlik kiri, mille kirjutajal tuli kirjutada reise korraldamisega tegelevale firmale oma soovidest seoses reisiga Suurbritanniasse. Alustekstiks oli olukorrajeldus ja lühike reklaamtekst, millele toetudes tuli eksaminandil oma soove kirjeldada ja soovitusi küsida. Kuulutusel oli viis suunist (*prompts*), mida tuli kirja koostamisel kasutada. Õpilased ei pidanud kirjutama ei aadressi ega kuupäeva. Aadressi mittekirjutamise kohta oli lähteülesandes selge juhend, kuupäev oli vastuslehel juba antud. Ka see, millist pseudonüümi kirjas kasutada tuleks, oli lähteülesandes öeldud (Mari/Mart Mets). Kirja hinnati kahe kriteeriumi põhjal: ülesande täitmise täpsus (*task completion*) ja keeleline korrektsus (*language*). Kummagi kriteeriumi eest saadav maksimaalne punktide arv oli 4.

Kirjutamisosa teiseks ülesandeks oli aruande kirjutamine. Õpilasel tuli koostada aruanne rahvusvahelisele ajakirjale ning etteantud tulpdiagrammi põhjal analüüsida, kui palju kulutavad Eesti mehed ja naised aega erinevatele kodutöödele, tuua välja põhilised erinevused ning põhjendada, millest erinevused tuleneda võivad. Nende õpilaste jaoks, kes soovisid kasutada vormi *To:....., From:....., Date:....., Subject:.....* lisati ka pseudonüüm. Aruannet hinnati nelja kriteeriumi põhjal: ülesande täitmise täpsus (*task completion*), teksti ülesehitus

(*organisation*), sõnavara (*vocabulary*) ning grammatika ja õigekiri (*grammar and spelling*). Iga kriteeriumi eest saadav maksimaalne punktide arv oli 3.

Graafik 2 illustreerib kirjutamisosa tulemuste üldist jagunemist.

Graafik 2. Kirjutamisosa tulemuste jagunemine

Fakt, et graafikul olev kõver on paremale nihkunud, näitab et kirjutamisosa ei valmistanud õpilastele erilisi raskusi. Ka näitavad seda numbrid järgnevas tabelites.

Tabelis 11 on ülevaade kirjutamisosa tulemustest sooti.

Sugu	Arv	Arv (%)	Sooritus (%)	Keskmine	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Mees	3375	48%	67%	13,31	0	20	3,14
Naine	3695	52%	70%	13,98	1	20	2,99
Kokku	7070	100%	68%	13,66	0	20	3,08

Tabel 11. Kirjutamisosa tulemused sooti

Statistika põhineb 7070 õpilase töödel, sest valimist on välja on jäetud õpilane, kes antud eksamiosa tegemise katkestas. Tabelist on näha, et neidude keskmine kirjutamisosa sooritusprotsent (70) oli veidi kõrgem kui noormeestel (67). Huvitava faktina võib välja tuua selle, et kirjutamisosa oli ainuke, kus tütarlaste tulemused olid paremad kui noormeeste omad.

Tabelis 12 on toodud välja inglise keele kirjutamisosa tulemused eksaminandide õppekeelest lähtuvalt.

Õppekeel	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Määratlemata	5	0%	8,83	44%	0	15	7,75
Eesti	6347	90%	13,86	69%	0	20	3,01
Vene	718	10%	11,94	60%	0	20	3,17
Kokku	7070	100%	13,66	68%	0	20	3,08

Tabel 12. Kirjutamisosa tulemused õppekeele järgi

Tabelist selgub, et koolides, kus õpitakse eesti keeles, oli kirjutamisosa keskmine sooritusprotsent kõrgem (69%) kui vene õppekeelega koolides (60%), mis on ka loogiline, sest eestikeelsetes koolides õpitakse inglise keelt üldiselt esimese võõrkeelena, venekeelsetes koolides aga mitte.

Tabel 13 annab ülevaate kirjutamisosa tulemuste jagunemisest maakondade kaupa.

Maakond	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Harjumaa	2925	41%	13,69	68%	0	20	3,21
Hiiumaa	53	1%	14,25	71%	6	20	2,66
Ida-Virumaa	405	6%	12,73	64%	1	20	2,88
Jõgevamaa	143	2%	13,73	69%	7	20	2,99
Järvamaa	179	3%	13,5	68%	5	20	2,73
Lääne-Virumaa	308	4%	13,66	68%	5	20	2,59
Läänemaa	175	2%	14,23	71%	0	20	2,95
Põlvamaa	124	2%	12,32	62%	4	19	3,24
Pärnumaa	512	7%	13,6	68%	3	20	3,11
Raplamaa	186	3%	13,15	66%	4	20	2,95
Saaremaa	251	4%	13,82	69%	3	20	2,81
Tartumaa	1198	17%	14,3	72%	2	20	3,02
Valgamaa	118	2%	12,54	63%	1	19	3,08
Viljandimaa	277	4%	13,45	67%	6	19	2,86
Võrumaa	216	3%	12,94	65%	3	19	2,72
Kokku	7070	100%	13,66	68%	0	20	3,08

Tabel 13. Kirjutamisosa tulemused maakonniti

Tabelist on näha, et kirjutamisosa üldisest keskmisest (sooritusprotsent 68) olid kõrgemad Tartumaa (72%), Läänemaa (71%), Hiiumaa (71%), Saaremaa (69%) ja Jõgevamaa (69%) tulemused.

Tabel 14 annab ülevaate kirjutamisosa tulemuste jagunemisest kooli asukohast lähtuvalt.

Asukoht	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Linn	1955	28%	13,51	68%	1	20	2,84
Maakoht	1033	15%	13,45	67%	0	20	2,85
Suurlinn	4082	58%	13,79	69%	0	20	3,24
Kokku	7070	100%	13,66	68%	0	20	3,08

Tabel 14. Kirjutamisosa tulemused asukohast lähtuvalt

Nagu näha, ei ole tulemuste vahel märkimisväärseid erinevusi. Nii linnade, maakohtade kui suurlinnade koolide kirjutamisosa keskmised sooritusprotsendid jäävad 67 ja 69 vahele.

Tabel 15 annab eraldi ülevaate gümnaasiumide ja kutseõppeasutuste õpilaste kirjutamisosa tulemustest.

Koolitüüp	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Gümnaasium	6718	95%	13,9	69,5%	0	20	3
Kutseõppeasutus	352	5%	10,04	50,2%	0	17	2,64
Kokku	7070	100%	13,66	68,3%	0	20	3,08

Tabel 15. Kirjutamisosa tulemused koolitüübiti

Tabelist on näha, et gümnaasiumide õpilased tegid kirjutamisosa tunduvalt edukamalt kui kutseõppeasutuste õpilased. Esimeste kirjutamisosa keskmine sooritusprotsent on 69,5, teistel 50,2.

Ülesanne	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Kirjutamine 1 (kiri)	5,6	70,0	0	8	1,3
Kirjutamine 2 (aruanne)	8,1	67,5	0	12	2,1
Kirjutamisosa kokku	13,66	68,3	0	20	3,08

Tabel 16. Kirjutamisosa tulemused ülesannete kaupa

Tabelist on näha, et kirjutamisosa ülesanded olid võrdlemisi sarnase raskusastmega. Kirja kirjutamise sooritusprotsent (70) on ainult veidi kõrgem kui aruande kirjutamise oma (67,5).

Tabelis 17 on välja toodud mõlema ülesande erinevate aspektide keskmised tulemused ja sooritusprotsendid.

Aspektid	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Kiri: ülesande täitmine	67,5%	0	4	0,7
Kiri: keeleline korrektsus	70,0%	0	4	0,7
Aruanne: ülesande täitmine	66,7%	0	3	0,7
Aruanne: teksti ülesehitus	66,7%	0	3	0,6
Aruanne: sõnavara	70,0%	0	3	0,6
Aruanne: grammatika ja õigekiri	66,7%	0	3	0,6

Tabel 17. Kirjutamisosa tulemused hindamisaspektide kaupa

Tabelist selgub, et kirja puhul saadi üldiselt paremad punktid pigem keelelise korrektsuse (70%) kui ülesande sooritamise täpsuse eest (67,5%). Siiski tuleb märkida, et erinevus kahe aspekti tulemuste vahel on minimaalne. Aruande puhul saadi kõrgeim keskmine sõnavara eest (70%) ja kõigi teiste aspektide keskmised olid üllataval kombel võrdsete keskmistega (66,7%).

Esimese ülesande sõnade arv peaks jääma vahemikku 108–132 ja teise ülesande puhul vahemikku 180–220. Õpilastele tuleks selgitada, et pikema töö eest kummagi ülesande puhul lisapunkte ei anta, küll võib aga punkte kaotada, kui töö on nõutust tunduvalt lühem. Samuti on, eriti kehvemate keeleoskajate puhul, pikemas töös rohkem võimalusi keelevigu teha. Nõutust silmanähtavalt lühemate tööde sõnade arv loetakse üle ja kui kirja sõnade arv jääb alla saja, vähendatakse ülesande täitmise täpsuse eest antavate punktide arvu ühe võrra. Teise ülesande puhul kaotab eksaminand ühe punkti, kui tema töö sõnade arv jääb vahemikku 140–179, ja kaks punkti, kui sõnade arv on 100–139.

Kirjutamisosa töid lugedes hakkas silma fakt, et internetisuhtlus on noorte kirjaoskust võrdlemisi palju mõjutanud. Ülakomade ja esisuurtähtede kasutamisele ei pöörata erilist tähelepanu. Üllatavalt palju esines töid, kus asesõna *I* kirjutati väikese tähega (**i decided to*

write). Ka kirjutati teatud sõnu järjepidevalt valesti (* *definitely, allmost, almoust, avarage, habbits*).

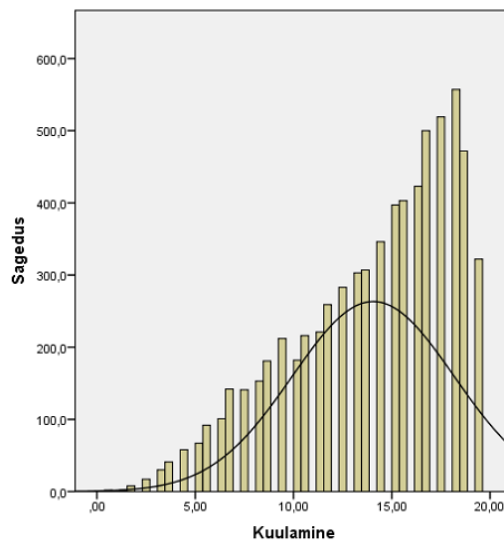
Kirjas kordus üsna tihti väljend **visit sightseeings*. Ka lugesid hindajad üllatusega, et õpilased soovisid külastada selliseid kohti nagu **Pig Pen* või **Big Pen* ja **Stonehedge*. Kas eksamipalaviku või puudulike geograafiateadmiste tõttu tuli ette töid, kus sooviti külastada Inglismaa pealinna Pariisi.

Aruandes ei teatud tihti sõna *budget* tähendust. Tihti arvati, et see on sama, mis *baggage* (**my budget is 15 kilograms*). Ka valmistas aruande kirjutamisel õpilastele palju probleeme sõnade *woman, man* ja *child* mitmuse ning omastava vormi moodustamine (**womens/mens/wimen/wemen/womans/mans; *womens'/mens' time; *childrends, childrens, childs*).

3.2 Kuulamisosa

2012. aasta inglise keele riigieksami kuulamisosa koosnes kolmest ülesandest ja 32 üksikküsimusest. Kuulamisosa täitmiseks oli eksaminandidel aega 35 minutit. Esimeses ülesandes (10 üksikküsimust) pidi kuulatud teksti põhjal valima etteantud kolmest valikvastusest õige (*multiple choice*). Kuulatud tekst oli autentne, monoloogiline ja kunstiteemaline, sest salvestisel andis oma tööst ülevaate skulptuurikunstnik. Teine ülesanne (8 üksikküsimust) koosnes lühikestest uudislõikudest ja eksaminandidel tuli kuuldu põhjal iga uudislõik õige pealkirjaga kokku sobitada (*multiple matching*). Kolmandas ülesandes (14 üksikküsimust) tuli kuulatud intervjuu põhjal koostatud küsimustele lühivastused kirjutada. Teksti üldiseks teemaks oli loodus ning intervjuus räägiti linnuliigist nimega punaharksaba (*red kite*).

Kuulamisosa hinnati objektiivselt ning iga üksikküsimuse kaal oli 0,625 punkti. Maksimaalselt andis kuulamisosa seega kokku 20 punkti.

Graafik 3. Kuulamisosa tulemuste jaotus

Nii graafik 3 kui kuulamisosa keskmine sooritusprotsent (70) näitavad, et kuulamisosa oli õpilaste jaoks jällegi võrdlemisi lihtne.

Tabel 18 annab ülevaate kuulamisosa tulemuste jagunemisest noormeeste ja neidude vahel. Kuulamisosa statistika põhineb 7069 eksaminandi töödel, sest valimist jäeti välja need kaks õpilast, kes antud eksamiosa katkestasid.

Sugu	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinimum	Maksimum	St. hälve
Mees	3375	48%	14,71	74%	0,625	20	3,85
Naine	3694	52%	13,46	67%	0,625	20	4,26
Kokku	7069	100%	14,05	70%	0,625	20	4,12

Tabel 18. Kuulamisosa tulemused sooti

Tabelist on näha, et meesoost eksaminandide keskmine tulemus oli ka sel aastal kõrgem kui naissoost eksaminandidel (vastavalt 14,71 ja 13,46 punkti). Need numbrid on võrdlemisi sarnased 2011. aasta inglise keele riigieksami kuulamisosa tulemustega.

Tabel 19 annab ülevaate inglise keele riigieksami kuulamisosa tulemuste jagunemisest lähtuvalt koolide õppekeelest. Nagu juba mainitud, oli valimis kahjuks 5 õpilast, kelle kohta antud andmed puudusid.

Õppekeel	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Määratlemata	5	0%	12,08	60%	6,88	15,625	4,6
Eesti	6346	90%	14,49	72%	0,62	20	3,9
Vene	718	10%	10,24	51%	0,62	20	4,02
Kokku	7069	100%	14,05	70%	0,62	20	4,12

Tabel 19. Kuulamisosa tulemused õppekeelest lähtuvalt

Võrreldes kuulamisosa tulemusi kooli õppekeele järgi, olid eesti õppekeele koolide tulemused (72%) taas tunduvalt kõrgemad kui vene õppekeele koolidel (51%). Keskmine tulemus on eestikeelsetel koolidel 21% võrra kõrgem kui venekeelsetel koolidel. Eelmisel aastal oli see vahe rekordiliselt 24,5%, seega on vahe eesti ja vene õppekeele koolide vahel veidi vähenenud.

Tabel 20 annab ülevaate kuulamisosa tulemuste jagunemisest maakonniti.

Maakond	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Harjumaa	2924	41%	14,42	72%	0,62	20	4,04
Hiiumaa	53	1%	14,03	70%	6,25	19,38	3,55
Ida-Virumaa	405	6%	11,06	55%	1,88	20	4,17
Jõgevamaa	143	2%	13,4	67%	2,5	20	4,3
Järvamaa	179	3%	13,33	67%	0,62	19,38	4,18
Lääne-Virumaa	308	4%	14,21	71%	2,5	20	3,81
Läänemaa	175	2%	13,91	70%	3,12	20	4,08
Põlvamaa	124	2%	12,96	65%	2,5	20	4,42
Pärnumaa	512	7%	13,92	70%	1,88	20	4,04
Raplamaa	186	3%	13,81	69%	3,12	19,38	3,9
Saaremaa	251	4%	14,46	72%	1,25	20	3,97
Tartumaa	1198	17%	14,68	73%	1,88	20	3,88
Valgamaa	118	2%	12,29	61%	1,25	20	4,84
Viljandimaa	277	4%	14,06	70%	2,5	20	3,96
Võrumaa	216	3%	13,81	69%	3,12	20	4,11
Kokku	7069	100%	14,05	70%	0,62	20	4,12

Tabel 20. Kuulamisosa tulemused maakonniti

Tabelist selgub, et kuulamisosa üldisest keskmisest sooritusprotsendist (70) olid kõrgemad Tartumaa (73%), Saaremaa (72%), Harjumaa (72%) ja Lääne-Virumaa (71%) keskmised sooritusprotsendid.

Tabelis 21 on ülevaade kuulamisosa tulemustest koolide asukoha järgi.

Asukoht	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Linn	1954	28%	13,77	69%	0,62	20	4,15
Maakoht	1033	15%	13,94	70%	1,88	20	3,98
Suurlinn	4082	58%	14,22	71%	0,62	20	4,13
Kokku	7069	100%	14,05	70%	0,62	20	4,12

Tabel 21. Kuulamisosa tulemused kooli asukohast lähtuvalt

Jällegi on suurlinna koolide keskmine (71%) veidi kõrgem kui teiste linnade ja maakohtade koolide keskmised.

Tabelis 22 on antud kuulamisosa tulemused koolitüübist lähtuvalt.

Koolitüüp	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Gümnaasium	6717	95,0%	14,1	70,5%	0,62	20	4,1
Kutseõppeasutus	352	5,0%	12,81	64,1%	0,62	19,38	4,18
Kokku	7069	100,0%	14,05	70,3%	0,62	20	4,12

Tabel 22. Kuulamisosa tulemused koolitüübist

Kuulamisosa puhul ei ole erinevus gümnaasiumi õpilaste ja kutsekoolide õpilaste vahel eriti suur. Tabelist selgub, et kutsekoolide õpilaste kuulamisosa keskmine sooritusprotsent on 64,1, samas kui gümnaasiumide õpilaste keskmine sooritusprotsent on 70,5.

Tabelis 23 kõrvutatakse kõigi kolme kuulamisülesande keskmisi tulemusi.

Kuulamisosa	Keskmine	Sooritusprotsent	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Ülesanne 1	5	80%	0	6,25	1,3
Ülesanne 2	4	80%	0	5	1,2
Ülesanne 3	5,1	58,3%	0	8,75	2,2

Tabel 23. Kuulamisosa tulemused ülesannete kaupa

Kui võrrelda ülesandeid, siis nii esimene kui teine ülesanne osutusid võrdlemisi lihtsateks, (mõlema keskmine sooritusprotsent 80). Kolmas ülesanne oli raskusastmelt tunduvalt raskem, sest selle sooritusprotsent oli 58,3.

3.3 Lugemisosa

2012. aasta inglise keele riigieksami lugemisosa järgis juba eelnevatel aastatel kehtestatud nõudmisi: tuli lugeda kolm teksti ning lahendada nende juurde kuuluvad neli ülesannet. Üksikküsimuste arv lugemisosas oli 32, millest iga õige vastus andis 0,625 punkti, kokku seega 20 punkti. Ülesannete sooritamiseks oli õpilastel aega 60 minutit. Tänavuste tekstide kogupikkus oli ca 1600 sõna.

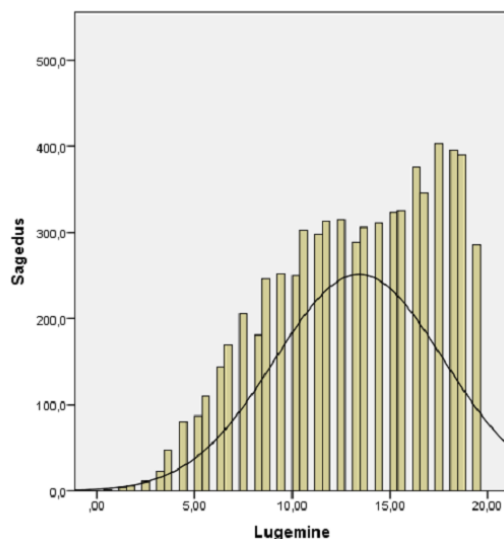
Esimeses ülesandes tuli õpilasel teksti põhjal valida valikvastustega küsimustele (*multiple choice task*) õiged vastused. Ülesanne koosnes 8 üksikküsimusest ning andis maksimaalselt 5 punkti. Tekstis räägiti lahutuste arvu kasvust Ameerika Ühendriikide kontekstis.

Teine ülesanne oli keskkonnateemaline, sest tekstis räägiti vee kasutamisest toiduainetööstuses. Ülesandes oli 9 üksikküsimust, mis andsid maksimaalselt 5,625 punkti ning tegemist oli sobitamisülesandega (*multiple matching*), kus eksaminandil tuli tekstist eemaldatud lauseosad õigetes lünkadesse sobitada.

Kolmandas ülesandes oli kasutatud nelja lühikest näidendi arvustust, mille põhjal tuli lahendada kaks ülesannet, mis olid mõlemad sobitamisülesanded (*multiple matching*). Esiteks tuli õpilasel sobitada väited ja tekstid, teiseks tekstis kasutatud sõnad ja nende definitsioonid. Ülesanne 3.1 koosnes 8 üksikküsimusest, mille eest oli võimalik saada maksimaalselt 5 punkti. Ülesandes 3.2 oli üksikküsimusi 7 ning maksimaalne punktide arv oli 4,375.

2012. aasta lugemisosa keskmised näitajad olid 67% ja 13,42 punkti. Viimaste aastate tulemusi kõrvutades võib öelda, et lugemisosa raskusaste oli väga sarnane varasemaga, 2011. aasta eksami näitajad olid 67,6% ja 13,5 punkti.

Graafik 4 illustreerib lugemisosa tulemuste üldist jaotust.

Graafik 4. Lugemisosa tulemuste jagunemine

Nii graafik kui lugemisosa võrdlemisi kõrge keskmine sooritusprotsent (67) näitavad, et 2012. aasta inglise keele riigieksami lugemisosa oli eksaminandide jaoks üsna lihtne.

Tabelis 24 on ülevaade lugemisosa tulemuste jagunemisest noormeeste ja neidude vahel.

Sugu	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinimum	Maksimum	St. hälve
Mees	3375	48%	13,76	69%	0,625	20	4,2
Naine	3694	52%	13,11	66%	1,25	20	4,39
Kokku	7069	100%	13,42	67%	0,625	20	4,31

Tabel 24. Lugemisosa tulemused sooti

Nagu eelnevatel aastatel, tegid ka tänavu noormehed lugemisülesandeid veidi paremini kui neidud, keskmised vastavalt 13,76 (69%) ja 13,11 (66%). Eelmise aasta statistika oli väga sarnane – keskmised vastavalt 13,9 (69%) ja 13,2 (66%).

Õppekeel	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinimum	Maksimum	St. hälve
Määratlemata	5	0%	12,5	63%	9,375	16,25	3,25
Eesti	6346	90%	13,64	68%	1,25	20	4,27
Vene	718	10%	11,49	57%	0,625	20	4,21
Kokku	7069	100%	13,42	67%	0,625	20	4,31

Tabel 25. Lugemisosa tulemused õppekeelest lähtuvalt

Kui vaadata tulemusi õppekeele järgi, näeme jällegi, et valimis oli 5 eksaminandi, kelle õppekeele kohta kahjuks andmed puudusid. Tabelist näeme, et vene õppekeelega koolides küündis tulemus 11,49 punktini (57%) ja oli 11 protsendi (ca 2 punkti) võrra madalam kui eestikeelsetes koolides, kus keskmine sooritus oli 13,64 punkti (68%).

Tabel 26 annab ülevaate 2012. aasta inglise keele riigieksami lugemisosa tulemuste jagunemisest maakondade kaupa.

Maakond	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Harjumaa	2924	41%	13,75	69%	1,25	20	4,3
Hiiumaa	53	1%	13,31	67%	4,375	20	4,2
Ida-Virumaa	405	6%	12,2	61%	0,625	20	4,01
Jõgevamaa	143	2%	12,37	62%	3,125	20	4,17
Järvamaa	179	3%	12,76	64%	2,5	20	4,08
Lääne-Virumaa	308	4%	13,7	69%	1,25	20	3,98
Läänemaa	175	2%	12,88	64%	2,5	20	4,4
Põlvamaa	124	2%	11,91	60%	1,25	20	4,48
Pärnumaa	512	7%	13,24	66%	3,125	20	4,27
Raplamaa	186	3%	12,66	63%	3,75	20	4,24
Saaremaa	251	4%	13,96	70%	1,875	20	4,26
Tartumaa	1198	17%	14,03	70%	2,5	20	4,31
Valgamaa	118	2%	11,25	56%	3,125	20	4,75
Viljandimaa	277	4%	12,89	64%	1,875	20	4,14
Võrumaa	216	3%	12,46	62%	3,125	20	4,38
Kokku	7069	100%	13,42	67%	0,625	20	4,31

Tabel 26. Lugemisosa tulemused maakonniti

Tabelist on näha, et üldisest keskmisest (67%) kõrgemad olid Tartumaa (70%), Saaremaa (70%), Lääne-Virumaa (69%) ja Harjumaa (69%) koolide tulemused.

Tabel 27 annab ülevaate lugemisosa tulemuste jagunemisest vastavalt sellele, kas koolid asusid linnas, maakohas või suurlinnas.

Asukoht	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Linn	1954	28%	12,96	65%	1,25	20	4,23
Maakoht	1033	15%	12,81	64%	2,5	20	4,26
Suurlinn	4082	58%	13,8	69%	0,625	20	4,33
Kokku	7069	100%	13,42	67%	0,625	20	4,31

Tabel 27. Lugemisosa tulemused kooli asukohast lähtuvalt

Jällegi on suurlinnade (Tallinn, Tartu, Narva, Pärnu) koolide tulemused (sooritusprotsent 69) kõrgemad kui teiste koolide omad. Väiksemate linnade koolide lugemisosa tulemus oli 65% ja maakotade koolide tulemus 64%.

Tabelis 28 tuuakse välja lugemisosa tulemused koolitüübit lähtuvalt.

Koolitüüp	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Gümnaasium	6717	95%	13,6	68,0%	0,625	20	4,3
Kutseõppeasutus	352	5%	10,73	53,7%	1,25	20	4,54
Kokku	7069	100	13,42	67,1%	0,625	20	4,31

Tabel 28. Lugemisosa tulemused koolitüübiti

Koolitüübiti on kutseõppeasutuste tulemus (53,7%) madalam kui gümnaasiumide oma (68%). Eelmisel aastal oli kutseõppeasutuste õpilaste tulemus veidi kõrgem (56%).

Tabel 29 annab ülevaate lugemisosa tulemustest ülesannete kaupa.

Lugemisosa	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Ülesanne 1	3,8	76,0%	0	5	1,1
Ülesanne 2	3,8	67,6%	0	5,625	1,5
Ülesanne 3.1	3	60,0%	0	5	1,3
Ülesanne 3.2	2,9	66,3%	0	4,375	1,3

Tabel 29. Lugemisosa tulemused ülesannete kaupa

Tabelist on näha, et kõige keerulisemaks osutus sobitamisülesanne, kus õpilastel tuli sobitada tekste ja väiteid. Kõige lihtsam oli valikvastustega ülesanne.

3.4 Keelestruktuuri osa

2012. aasta inglise keele riigieksamil oli keelestruktuuri osas neli ülesannet, mis sisaldasid 40 üksikküsimust (üksikküsimuse kaal 0,5 punkti). Osa täitmiseks oli aega 40 minutit. Keskmine sooritusprotsent oli 50,7 ja keskmine tulemus 10,14 punkti. Eelmiste aastatega võrreldes on keelestruktuuri osa keskmine tulemus tunduvalt madalam (2010. aastal – 58,8%; 2011. aastal – 60,4%).

Keelestruktuuri osas on ülesanded erineva raskusastmega ning raskemad ülesanded on mõeldud eristama tugevaid õpilasi. Seda kinnitab ka raskusastme tõustes üha suuremaks muutuv standardhälbe näitaja. Ülesannete keskmised sooritusprotsendid on toodud tabelis 30.

Keelestruktuuri osa	Keskmine	Sooritus (%)	Miinimum	Maksimum	St. hälve
Ülesanne 1	3,1	62%	0	5	1,1
Ülesanne 2	2	44,4%	0	4,5	1,4
Ülesanne 3	2,9	52,7%	0	5,5	1,2
Ülesanne 4	2,3	46%	0	5	1,4

Tabel 30. Keelestruktuuri osa tulemused ülesannete kaupa

Esimene ülesanne oli loodusteemalisel tekstil põhinev valikvastustega ülesanne (*multiple choice*). Ülesanne koosnes 10 üksikküsimusest ning andis maksimaalselt 5 punkti. Vaatamata sellele, et ülesandes oli antud neli vastusevarianti, et ülesannet raskemaks muuta, oli esimese ülesande sooritusprotsent keelestruktuuri osa kõige kõrgem (62).

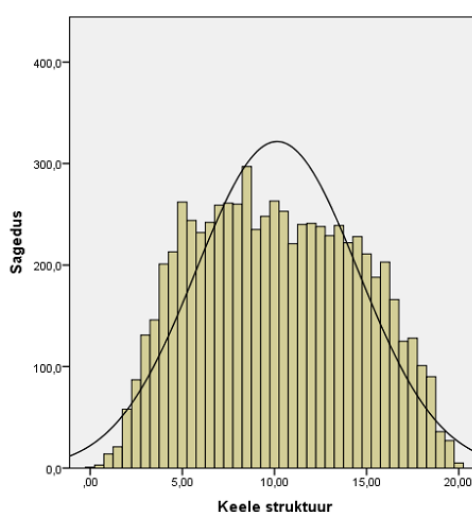
Teine ülesanne koosnes üksikutest lausetest ning õpilasel tuli etteantud sõna kasutades laused ümber sõnastada (*paraphrasing*), nii et lause mõte jääks samaks. Ülesanne koosnes 9 üksikküsimusest ning andis maksimaalselt 4,5 punkti. Antud ülesanne osutus keelestruktuuri osa kõige keerulisemaks ülesandeks ning selle sooritusprotsent oli 44,4.

Kolmas ülesanne põhines seotud tekstil, mis rääkis protestiaktisioonist New Yorgis ning õpilasel tuli etteantud sõnatüve kasutades kirjutada teksti sobiv sõnavorm (*word formation*). Ülesanne koosnes 11 üksikküsimusest ning andis maksimaalselt 5,5 punkti. Ülesande sooritusprotsent oli 52,7. Eelmisel aastal oli sama tüüpi ülesande sooritusprotsent veidi kõrgem ehk 53,5. Erinevus on siiski minimaalne.

Neljas ülesanne põhines seotud tekstil, milles oli juttu Tallinnast. Õpilastel tuli tekstist vead leida ja need parandada (*error correction*). Ülesanne koosnes 10 üksikküsimusest ja andis maksimaalselt 5 punkti. Ülesande sooritusprotsent oli 46.

Eksamiülesannete eesmärk oli kontrollida nii tervikteksti mõistmist kui ka erinevate keelestruktuuride tundmist. Sarnaselt eelmiste aastatega tekivad raskused eelkõige siis, kui eksamisooritaja peab ise õige sõnavormi moodustama, lause ümber sõnastama või tekstist vea leidma ja selle parandama.

Graafik 5 illustreerib keelestruktuuri osa tulemuste üldist jagunemist.

Graafik 5. Keelestruktuuri osa tulemuste jagunemine

Nii graafik kui keelestruktuuri osa võrdlemisi madal sooritusprotsent näitavad, et see eksamiosa oli piisavalt raske, et eristada tugevamaid õpilasi nõrgematest.

Tabelis 31 tuuakse välja keelestruktuuri osa tulemuste jagunemine noormeeste ja neidude vahel.

Sugu	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinimum	Maksimum	St. Hälve
Mees	3375	48%	10,6	53%	0,5	20	4,37
Naine	3694	52%	9,72	49%	0	20	4,35
Kokku	7069	100%	10,14	51%	0	20	4,38

Tabel 31. Keelestruktuuri osa tulemused sooti

Ehkki keelestruktuuri osa üldine tulemus oli langenud, sooritasid noormehed taas inglise keele riigieksami keelestruktuuri osa keskmiselt kõrgemate tulemustega kui tütarlapsed. Noormeeste keskmine tulemus oli 10,6 punkti, neidudel 9,72 punkti. 2011. aastal olid keskmised punktisummad vastavalt 12,4 ja 11,8.

Tabelis 32 on näha keelestruktuuri osa tulemused lähtuvalt sellest, milline oli eksaminandide õppekeel.

Õppekeel	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. Hälve
Määratlemata	5	0%	6,5	33%	4,5	10	3,04
Eesti	6346	90%	10,43	52%	0,5	20	4,36
Vene	718	10%	7,6	38%	0	18,5	3,75
Kokku	7069	100%	10,14	51%	0	20	4,38

Tabel 32. Keelestruktuuri osa tulemused õppekeelest lähtuvalt

Eesti õppekeelega koolide keskmine sooritusprotsent (52) oli vene õppekeelega koolide omast (38) keelestruktuuri osas koguni 14% võrra kõrgem. 2011. aasta eksamil olid keskmised veidi kõrgemad ning vahe veidi suurem (sooritusprotsendid vastavalt 63 ja 47).

Tabelis 33 on ülevaade keelestruktuuri osa tulemuste jagunemisest maakondade kaupa.

Maakond	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. Hälve
Harjumaa	2924	41%	10,49	52%	0	20	4,46
Hiiumaa	53	1%	10,62	53%	3	18	3,89
Ida-Virumaa	405	6%	8,39	42%	1	19	3,79
Jõgevamaa	143	2%	9,27	46%	2	18,5	4,36
Järvamaa	179	3%	9,43	47%	0,5	19,5	3,99
Lääne-Virumaa	308	4%	10,56	53%	0,5	19,5	4,01
Läänemaa	175	2%	9,88	49%	1,5	19	4,61
Põlvamaa	124	2%	8,33	42%	1,5	18,5	3,99
Pärnumaa	512	7%	10,01	50%	0,5	19,5	4,36
Raplamaa	186	3%	9,09	45%	1,5	19,5	4,22
Saaremaa	251	4%	10,93	55%	2	19,5	4,18
Tartumaa	1198	17%	10,79	54%	1	20	4,38
Valgamaa	118	2%	8,36	42%	1	17,5	4,43
Viljandimaa	277	4%	9,46	47%	1	19	4,2
Võrumaa	216	3%	8,94	45%	2	19	4,04
Kokku	7069	100%	10,14	51%	0	20	4,38

Tabel 33. Keelestruktuuri osa tulemused maakonniti

Maakondade tulemusi võrreldes on näha, et üldisest keskmisest (51%) olid kõrgemad Saaremaa (55%), Tartumaa (54%), Lääne-Virumaa (53%), Hiiumaa (53%) ja Harjumaa (52%) tulemused.

Tabelis 34 on antud ülevaade keelestruktuuri osa tulemustest kooli asukohast lähtuvalt.

Asukoht	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. Hälve
Linn	1954	28%	9,69	48%	0,5	19,5	4,22
Maakoht	1033	15%	9,62	48%	1,5	20	4,21
Suurlinn	4082	58%	10,49	52%	0	20	4,47
Kokku	7069	100%	10,14	51%	0	20	4,38

Tabel 34. Keelestruktuuri osa tulemused kooli asukohast lähtuvalt

Tabelist on näha, et suurlinnakoolide tulemus (52%) oli jällegi veidi kõrgem kui väiksemate linnade ja maakohtade koolide tulemus (mõlemal 48%).

Tabelis 35 on näha keelestruktuuri osa tulemused gümnaasiumides ja kutseõppeasutustes.

Koolitüüp	Arv	Arv (%)	Keskm.	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. Hälve
Gümnaasium	6717	95,0%	10,3	51,5%	0	20	4,4
Kutseõppeasutus	352	5,0%	7,7	38,5%	0,5	17,5	3,96
Kokku	7069	100,0	10,14	50,7%	0	20	4,38

Tabel 35. Keelestruktuuri osa tulemused koolitüübist lähtuvalt

Tabelist on näha, et keelestruktuuri osa puhul on erinevus kutseõppeasutuste ja gümnaasiumide vahel suurim – koguni 13%. Gümnaasiumide keskmine sooritusprotsent on 51,5 ja kutseõppeasutustel 38,5.

Kokkuvõtteks võib öelda, et 2012. aasta keelestruktuuri ülesanded osutusid oma raskusastmelt eelnevate aastatega võrreldes õpilaste jaoks veidi raskemaks.

3.5 Rääkimisosa

Suulise väljendusoskuse eksamiosa koosneb kahest ülesandest, millest esimene on väitel (nt „Mõned inimesed arvavad, et loomi ei tohiks kasutada meditsiinilisteks uuringuteks. Miks nad nii arvavad? Kas nõustud nendega? Põhjenda.“) põhinev monoloog. Monoloog kestab kaks minutit ja annab ülevaate eksaminandi arutlusoskusest. Seejärel toimub diskussioon eksamikaardi teemal, mille käigus demonstreerib eksaminand õpetaja esitatud küsimustele vastates oma spontaanset keelekasutust. Teine ülesanne on rollimäng, kus õpilane saab kaardi ülesandega, mille põhjal ta intervjuuerib teda eksamineerivat õpetajat. Olulisteks aspektideks on vestluse viisakas sissejuhatamine ja lõpetamine koos järelduste tegemisega eksaminandi poolt, aga ka nii otseste kui kaudsete küsimuste varieerimine intervjuu käigus.

Suulise väljendusoskuse eksamiosa katab kõiki kaheksat riiklikus õppekavas loetletud teemat, mis olid käesoleval aastal esindatud kuuel eksamikaardil (*Personality, Friends and Other Social Relations; Family, Home and Everyday Life; Environment; English Speaking Countries; Education and Jobs; Hobbies and Culture*). Riigieksami suuline osa toimus viiel päeval ja iga päeva jaoks oli koostatud eraldi eksamikaartide komplekt, mis hõlmas kõiki teemasid.

Kogu suulise väljendusoskuse eksamiosa hinnatakse ühtse hindamisskaala alusel. Rääkimisosa hindaja on kvalifitseeritud inglise keele õpetaja, kes on läbinud vastava koolituse ja ei ole eksaminandi aineõpetaja. Hinnatavateks aspektideks on suhtlemisoskus (*communication*), sõnavara (*vocabulary*), grammatika (*grammar*) ning soravus ja hääldus (*fluency and pronunciation*). Iga aspekti eest võib saada maksimaalselt 5 punkti.

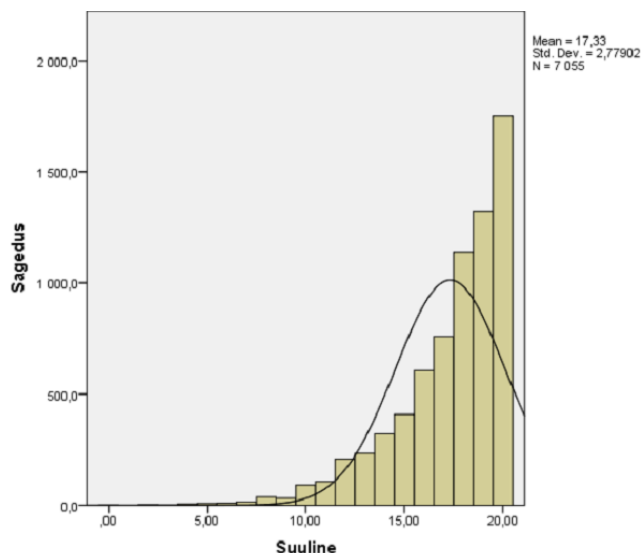
Tabel 36 annab ülevaate suulise osa tulemustest hindamisaspektide kaupa.

Rääkimisosa	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. Hälve
Suhtlusoskus	4,5	90%	0	5	0,8
Sõnavara	4,3	86%	0	5	0,8
Grammatika	4	80%	0	5	0,9
Hääldus ja soravus	4,5	90%	0	5	0,7

Tabel 36. Suulise osa tulemused hindamisaspektide kaupa

Tabelist on näha, et kõikide aspektide eest saadud punktid olid võrdlemisi kõrged. Kõige enam võeti punkte maha grammatika ja sõnavara eest (sooritusprotsendid vastavalt 80 ja 86).

Graafik 6 illustreerib 2012. aasta inglise keele riigieksami suulise osa tulemuste jagunemist.

Graafik 6. Eksami suulise osa tulemuste jaotus

Graafikult on näha, et enamasti said õpilased suulisel eksamil 18, 19 või 20 punkti ning neid õpilasi, kes said alla 15 punkti, oli väga vähe.

Suulise väljendusoskuseksamiosa keskmine tulemus 2012. aastal oli 17,33, sooritusprotsent 87. See on veidi kõrgem kui eelnevate aastate keskmine tulemus. Näiteks 2011. aastal oli keskmine 17,1 punkti ja 2010. aastal 16,9 punkti. Eksamitulemustest võib järeldada, et õpilaste suuline keelekasutus on heal tasemel. Samas, kuna suuline eksam viiakse läbi ja seda hinnatakse koolis, on läbi aastate probleemiks olnud selle eksamiosa hindamise täieliku objektiivsuse tagamine.

Tabelis 37 tuuakse välja suulise osa tulemuste jagunemine sooti.

Sugu	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinimum	Maksimum	St. Hälve
Mees	3368	48%	17,34	87%	0	20	2,83
Naine	3687	52%	17,32	87%	2	20	2,73
Kokku	7055	100%	17,33	87%	0	20	2,78

Tabel 37. Suulise osa tulemused sooti

Tabelist torkab silma, et suulise osa statistika põhineb 7055 õpilase tulemusel, sest 16 õpilast ei ilmunud suulisele eksamile või katkestasid selle. Kui kirjutamises olid neiud noormeestest veidi paremad ja kõigis teistes osaoskustes olid poiste tulemused paremad, siis 2012. aasta inglise keele riigieksami suulise osa keskmised tulemused on noormeestel ja neidudel väga sarnased.

Tabelis 38 on ülevaade tulemuste jagunemisest eesti ja vene õppekeelega koolide vahel.

Õppekeel	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miimum	Maksimum	St. Hälve
Määratlemata	5	0%	12	60%	0	20	10,58
Eesti	6336	90%	17,3	87%	2	20	2,75
Vene	714	10%	17,64	88%	4	20	2,92
Kokku	7055	100%	17,33	87%	0	20	2,78

Tabel 38. Suulise osa tulemused kooli õppekeelest lähtuvalt

Üllatuslikult võib ka sel aastal märkida, et kui kõigi teiste osaoskuste puhul olid eesti õppekeelega koolide õpilaste tulemused paremad kui vene õppekeelega koolide õpilastel, siis suulise osa puhul edestasid vene õppekeelega koolid eesti õppekeelega koole nii nagu eelmiselgi aastal. On küllaltki arusaamatu, kuidas õpilased, kelle puhul kuulamis- ja lugemisoskus ning keelestruktuuride tundmine jäävad keskmisest allapoole, räägivad võrdselt hästi õpilastega, kelle teiste osaoskuste tulemused on silmanähtavalt kõrgemad.

Siinkohal jõuame taas hindamise subjektiivsuse juurde, mida paraku saaks tagada vaid juhul, kui kõik vastused salvestataks. Samuti näitab statistika, et standardhälbe näitajad jäävad suulise osa puhul aasta-aastalt madalamaks, millest võib välja lugeda, et suuline osa eristab üha vähem tugevamaid õpilasi nõrgematest. Vastavalt ministri määrusele on 2013. aasta eksamil suulise osa salvestamine kohustuslik, seega saab järgmisel aastal näha, kas ja kuidas õpilaste suulise eksami tulemused muutuvad.

Tabelis 39 on näha 2012. aasta inglise keele riigieksami suulise osa tulemused maakondade kaupa.

Maakond	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. Hälve
Harjumaa	2917	41%	17,58	88%	0	20	2,63
Hiiumaa	53	1%	14,72	74%	8	20	3,55
Ida-Virumaa	403	6%	17,37	87%	4	20	3
Jõgevamaa	141	2%	17,32	87%	8	20	2,38
Järvamaa	179	3%	15,92	80%	5	20	3,34
Lääne-Virumaa	308	4%	16,34	82%	4	20	2,96
Läänemaa	175	2%	17,59	88%	4	20	2,84
Põlvamaa	124	2%	16,45	82%	8	20	3,09
Pärnumaa	511	7%	17,35	87%	2	20	2,75
Raplamaa	186	3%	17,73	89%	8	20	2,42
Saaremaa	251	4%	17,16	86%	9	20	2,48
Tartumaa	1198	17%	17,76	89%	6	20	2,47
Valgamaa	116	2%	17,11	86%	6	20	2,98
Viljandimaa	277	4%	16,56	83%	2	20	3,01
Võrumaa	216	3%	15,94	80%	3	20	3,48
Kokku	7055	100%	17,33	87%	0	20	2,78

Tabel 39. Suulise osa tulemused maakonniti

Tabelist on näha, et üldisest keskmisest (87%) olid kõrgemad Tartumaa (89%), Raplamaa (89%), Läänemaa (88%) ja Harjumaa (88%) koolide keskmised tulemused. Ka hakkab silma Hiiumaa teistest tunduvalt madalam sooritusprotsent (74). Muudes osaoskustes olid Hiiumaa tulemused üle keskmise, millest võib järeldada, et sealsed hindajad olid suulist osa hinnates kõige objektiivsemad.

Tabelis 40 tuuakse välja inglise keele riigieksami suulise osa tulemused kooli asukohast lähtuvalt.

Asukoht	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. Hälve
Linn	1950	28%	16,72	84%	2	20	3,02
Maakoht	1033	15%	16,95	85%	4	20	2,86
Suurlinn	4072	58%	17,72	89%	0	20	2,57
Kokku	7055	100%	17,33	87%	0	20	2,78

Tabel 40. Suulise osa tulemused kooli asukohast lähtuvalt

Võrdluses kooli asukohatüübi järgi saavutasid sarnaselt teiste eksamiosadega ka suulises osas parimaid tulemusi suurlinnakoolide lõpetajad (89%). Maakohtade ja linnakoolide sooritusprotsendid jäid veidi madalamaks (vastavalt 85% ja 84%).

Tabelis 41 võrreldakse gümnaasiumide ja kutseõppeasutuste õpilaste suulise osa tulemusi.

Koolitüüp	Arv	Arv (%)	Keskmine	Sooritus (%)	Miinumum	Maksimum	St. Hälve
Gümnaasium	6705	95%	17,4	87,0%	0	20	2,7
Kutseõppeasutus	350	5%	16	80,0%	4	20	3,74
Kokku	7055	100%	17,3	86,5%	0	20	2,78

Tabel 41. Suulise osa tulemused koolitüübist lähtuvalt

Kutseõppeasutustel on suulise osa tulemused mõnevõrra madalamad kui gümnaasiumides (sooritusprotsendid vastavalt 80 ja 87%).

4. Kokkuvõtteks

Võib öelda, et inglise keele riigieksami raskusaste on läbi aastate jäänud suhteliselt sarnaseks, ka osaoskuste keskmised tulemused on püsinud võrreldaval tasemel. Mõnevõrra probleemseks võib pidada keelestruktuuri osa üllatavalt madalat sooritusprotsenti ning endiselt suulise osa tulemuste objektiivsust. Järgmisel aastal pöörame kindlasti tähelepanu asjaolule, et eksam peaks olema ligilähedaselt B2 tasemel. Suulise osa hindamist silmas pidades muudab loodetavasti olukorda nõue suuline osa lindistada. Muus osas viiakse 2013. aasta inglise keele riigieksam läbi vanas ja tuttavas vormis.

Kristel Kriisa

inglise keele peaspetsialist